

Udviklingen i den internationale og danske økonomi

DEN INTERNATIONALE ØKONOMI

Det 1. kvartal af 1978 var præget af stagnerende eller faldende vækst i de to-neangivende lande. I USA var der i 1. kvartal ingen stigning i BNP på grund af det hårde vintervejr og kulminestrejken, men til gengæld skete der en kraftig aktivitetsudvidelse i 2. kvartal. Denne aktivitetsudvidelse kom på et tidspunkt, hvor kapacitetsudnyttelsen var relativ høj, og den blev derfor fulgt af stigende inflation. Beregnet på årsbasis steg forbrugerpriserne i månederne marts, april og maj med 11,3 pct. Dette er meget efter amerikanske forhold, hvorfor myndighederne reagerede med en stramning af pengepolitikken samtidig med, at præsident Carter blev tvunget til at udskyde en række planlagte skattelettelser. USA's betalingsbalanceunderskud er fortsat et stort problem, dog ventes det nu, at faldet i dollarens internationale værdi, den stramme pengepolitik og eventuel gennemførelse af en ny energilovgivning vil kunne medføre et fald i betalingsbalanceunderskuddet. OECD har således nedjusteret sit skøn for underskuddet på betalingsbalancens løbende poster i 1978 fra 24 mia. \$ til 19 mia. \$. En væsentlig del af betalingsbalanceunderskuddet kan henføres til samhandelen med Japan, og der er derfor sket et stærkt fald i dollar/yen-kursen, som ved udgangen af juli måned faldt til det laveste niveau siden 2. verdenskrig. Den japanske økonomi er tilsyneladende ikke blevet afdæmpet nævneværdigt som følge af yen's stigende værdi. Dollarfaldet har billiggjort den store japanske olieimport, og eksporten til USA er på grund af den høje amerikanske inflation ikke blevet hæmmet trods den stigende yen-kurs.

I Vesttyskland forventes i indeværende år en vækst i BNP på 2,5 pct., hvilket er mindre end regeringens tilkendegivne mål på 3,5 pct. Forbrugerprisstigningerne ligger for øjeblikket under 3 pct. på årsbasis, arbejdsløsheden er fortsat høj, og det vesttyske betalingsbalanceoverskud kan ikke ventes nedbragt i 1978. I de første fem måneder af 1978 var betalingsbalanceoverskuddet således 5,46 mia. DM mod 4,42 mia. DM i samme periode 1977. Der er således god baggrund for at stimulere den vesttyske økonomi.

I Storbritanien viser resultaterne af den førte indkomst- og pengepolitik sig nu i form af faldende inflationsrate og forbedret handels- og betalingsbalanceunderskud. Lønningerne stiger imidlertid nu hurtigere end priserne, hvilket er ensbetydende med stigende realløn og forøget forbrug. Det liberale partis opsigelse af Lib-Labkontrakten antages at ville medføre valg til efteråret, og den meget ekspansive finanspolitik, der er lagt op til, kan derfor næppe ventes strammet. Til gengæld har regeringen strammet indkomstpolitikken, idet der er sat

en ramme på 5 pct. for lønstigningerne under det 4. år af den sociale kontrakt, der trådte i kraft den 1. august.

I Sverige går det nu langt bedre, devalueringen af den svenske krone har været medvirkende til en stigning i eksporten, og underskuddet på betalingsbalancens løbende poster forventes derfor i år at blive noget mindre end sidste år, hvor det var på 14,9 mia. Sv.kr. Men på grund af de store lagre, der frem til sidste år blev opbygget med statsstøtte, vil der gå nogen tid før den stigende eksport giver sig udslag i stigende produktion og beskæftigelse. I 1977 faldt BNP med 2,5 pct. og i indeværende år ventes ingen vækst i BNP.

Den stadige uro omkring dollarens faldende værdi og den fortsatte udeblivelse af et egentligt økonomisk opsving var baggrunden for to topmøder i juli måned, henholdsvis topmødet mellem EF-landene den 7.-8. juli i Bremen og topmødet mellem syv af den vestlige verdens største nationer den 16.-17. juli i Bonn. På EF-topmødet formuleredes et fælles oplæg forud for Bonn-topmødet, og det vigtigste resultat blev en beslutning om at skabe et tættere monetært samarbejde mellem medlemslandene. De lande, som står udenfor den europæiske valutaslange, skal indledningsvis indgå i et løsere valutasamarbejde i en vis tilknytning til slangen, men med mulighed for de enkelte valutaer til større udsving end de $2\frac{1}{2}$ pct. til hver side af pariteten, som gælder for slangevalutaerne. Der oprettes i forbindelse hermed en europæisk valutafond, hvori de enkelte medlemslande indskyder dele af deres valutaeserver. Udgangspunktet for aftalerne var et fælles oplæg mellem Frankrig og Vesttyskland, men en egentlig fastlæggelse af de nærmere detaljer blev bl.a. på grund af Storbritanniens tilbageholdenhed udskudt til et møde i december.

Topmødet i Bonn mundede ud i aftaler, der havde karakter af en handel mellem USA på den ene side og Vesttyskland/Japan på den anden side. Medens USA på sin side måtte afgive løfte om at mindske sin afhængighed af importeret olie lovede Vesttyskland og Japan på deres side, at ville stimulere den økonomiske vækst. Medens iagttagere nærer nogen skepsis til Japans vilje til at opfylde løfterne fra Bonn, ventes det, at Vesttyskland vil søge at opfylde sine løfter gennem en mere ekspansiv finanspolitik.

DEN DANSKE ØKONOMI

Regeringens påtænkte skattereform

Den 11. maj 1978 fremlagde skatte- og afgiftsminister Jens Kampmann i folketinget en redegørelse for regeringens påtænkte skattereform, som søges gennemført fra 1. januar 1980.

Der er opstillet følgende mål med skattereformen:

- En mere rimelig fordeling af de samlede skattebyrder til fordel for de lavere og mellemste indkomstgrupper.

- Et forenklet og mere overskueligt skattesystem gennem sanering af en række af de skattemæssige fradrag. Herved kommer den skattepligtige indkomst i højere grad end under den gældende ordning til at svare til den personlige bruttoindkomst.
- En skærpet beskatning af den samfundsskabte værditilvækst på fast ejendom.
- En ændret beskatning af de selvstændige erhvervsdrivende.
- En mere ensartet indkomstbeskatning i kommuner og amtskommuner.

Blandt de fradrag, der foreslås ophævet, er det faste lønmodtagerfradrag på 2.000 kr. og fradraget på indtil 3.000 kr. for præmier til livsforsikringer, syge- og ulykkesforsikringer og indskud på børneopsparings- og selvpensioneringskonti. Reglerne om fradrag for gavebeløb og indskud på etableringskonti foreslås ophævet. Skattefriheden for indskud på kapitalforsikringer og opsparing i pensionsøjemed samt præmier og kapitalindskud på rateforsikringer i pensionsøjemed foreslås også ophævet.

For virksomhedernes vedkommende foreslås fradragsretten for repræsentationsudgifter ophævet og selskabsskatteprocenten forhøjet fra 37 pct. til 40 pct.

Fradrag for renteudgifter af privat gæld foreslås omlagt, så værdien af fradraget bliver den samme uanset størrelsen af den skattepligtige indkomst. Regeringen opstiller to alternative forslag. Enten omlægges fradragsretten fra fradrag i indkomsten til fradrag i de beregnede skatter eller renteskatteordningen gennemføres. Denne går ud på, at debitor betaler kreditor 60 pct. af de påløbne renter, hvorefter såvel renteindtægter som udgifter holdes uden for indkomst-opgørelsen, idet der dog ønskes bevaret en almindelig indkomstskattepligt for store renteindtægter. Uanset hvilken metode man vælger, foreslår regeringen, at omlægningen sker gradvis over en kortere periode på f.eks. 5 år, og at beregningen af lejeværdi i egen bolig bibeholdes. Standardfradrag for ejerboliger foreslås ophævet, og ejendomsskatterne skal ikke mere kunne fratrækkes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

Derudover agter regeringen at fremsætte forslag om en skærpet beskatning af den fremtidige samfundsskabte værditilvækst på al fast ejendom i det omfang tilvæksten overstiger den almindelige inflationsstigning.

Det understreges i redegørelsen, at det ikke er tanken, at reformen skal føre til en almindelig skærpelse af beskatningen. Det merprovenu, som saneringen af de skattemæssige fradrag og de øvrige ændringer af beskatningen vil indbringe ved uændrede skattesatser, skal derfor fuldt ud anvendes til en forlængelse af proportionalstrækket og en forhøjelse af personfradraget.

Regeringens langsigtede boligpolitik

Samtidig med fremlæggelsen af den skattepolitiske redegørelse afgav boligminister Ove Hove en redegørelse for regeringens langsigtede boligpolitik. Må-

let med de boligpolitiske forslag er at forbedre det offentlige styringsmuligheder af byggeriet, opnå en mere stabil byggerytme samt skabe et sikrere grundlag for den enkelte families boligmæssige dispositioner. Endvidere søges der realiseret et årligt nybyggeri på det nuværende niveau (dvs. ca. 35.000 boliger), hvoraf de 9.000 skal opføres som almennyttigt boligbyggeri. Endelig søges byfornyelsesaktiviteten øget.

Forslaget om en ændret finansieringsordning skal ses på baggrund af ønsket om at sikre et hensigtsmæssigt boligudgiftsforløb for alle nye boliger, at modvirke virkningerne af de foreslåede omlægninger i skattelovgivningen på begyndelsesboligudgifterne i nye ejerboliger og at nedbringe begyndelseslejen i nyt almennyttigt boligbyggeri.

Disse hensyn foreslår regeringen tilgodeset ved en omlægning af finansieringen til en indeksslåneordning. Indeksslånene tænkes givet til almennyttigt byggeri (80 pct. af nettoanskaffelsessummen), til ejerboliger (max. $\frac{1}{3}$ af nettoanskaffelsessummen) og til by- og boligforbedring.

Indeksslånene foreslås udformet, så restgælden indeksreguleres efter reguleringspristallet. Lånene forudsættes afsat i et »lukket kredsløb« til skattefri institutioner, dvs. ATP, pensionskasser m.fl. Staten skal ifølge redegørelsen garantere afsætning til en rimelig høj fast kurs som sikrer, at låntagers begyndelsesydelse er lavere end under den nuværende ordning samt garantere overfor låntager, at stigninger i kapitalydelsen på grund af indeksreguleringen ikke overstiger stigningen i indkomsterne. For på længere sigt at sikre långiver en rimelig forrentning udbetaler staten løbende et tilskud i forhold til den til enhver tid værende restgæld.

Det økonomiske Råd's maj-rapport

Det fremgår af Det økonomiske Råd's maj-rapport, at udsigterne for dansk økonomi på kort sigt er ret dystre.

Der må påregnes en fortsat stigning i ledigheden til op mod 200.000 i 1979. Stigningen er dog ikke udtryk for faldende beskæftigelse. Beskæftigelsen vil i 1978 ligge på stort set samme niveau som i 1977. I den private sektor forudses et fald, der opvejes af forøget beskæftigelse i den offentlige sektor. Årsagen til den stigende ledighed er den fortsatte vækst i antallet af arbejdssøgende.

Vismændene forventer et underskud på betalingsbalancens løbende poster på ca. 9 mia. kr. i såvel 1978 som 1979. Den aftagende prisstigningstakt forventes fortsat i 1979, såfremt den nuværende linie i indkomstpolitikken fastholdes.

Med henblik på at uddybe de økonomiske balanceproblemer har vismændene gennemført beregninger over udviklingen frem til 1985. En målsætning om et vist overskud på betalingsbalancen i midten af 1980'erne vil kunne realiseres hvis:

a) skattepolitikken ved samme reale stigning i de offentlige udgifter som i ud-

gangsskønnet år for år strammes i et omfang svarende til en umiddelbar provenustigning på knapt 5½ mia. kr. (1977 prisniveau), og

- b) dette ikke helt eller delvist søges kompenseret ved større lønstigninger m.v. samt
- c) opsparringstilbøjeligheden i husholdningerne ikke reduceres væsentligt som en reaktion på skatteforhøjelserne.

Selv om disse forudsætninger opfyldes, vil der ifølge vismændenes beregninger fortsat være en ledighed i 1985 i størrelsesorden 80.000.

Løsningen på det kombinerede beskæftigelses- og betalingsbalanceproblem kan i princippet opnås ved at kombinere en intensiv indkomstpolitik med en finanspolitisk stramning. For at indkomstpolitikken ikke skal bryde sammen, skal den indeholde andet end lønpolitik. Indkomstpolitikken må derfor formentlig udvides til at omfatte en rimelig beskatning af kapitalgevinster. Derimod kan indkomstpolitikken kun opfylde sit mål - en betydelig reduktion af omkostningsniveauet i forhold til udlandet - hvis det accepteres, at lønkvoten falder, dvs. at man ikke kan stille krav om, at lønninger og profitter skal »holde lige meget for«.

Produktion og Beskæftigelse

Danmarks Statistik's opgørelse af industriens ordre- og omsætningssituation i perioden marts-maj 1978 viser en omsætningsfremgang på 10 pct. i forhold til samme periode året før. Målt i faste priser steg omsætningen med 4 pct. Ordreindgang og ordrebeholdning var henholdsvis 11 pct. og 8 pct. større end året før. Stigningen for hjemmemarkedet var den samme som stigningen for eksportmarkedet for såvel ordreindgang som ordrebeholdning.

Industriens ordre- og omsætningssituation: Hovedområder - årlig ændring i procent marts-maj 1978 i forhold til marts-maj 1977

	Omsætning (lb. priser)	Omsætning (mængde)	Ordreindgang	Ordrebeholdning
Industri i alt excl. skibsværfter heraf:	+ 10	+ 4	+ 11	+ 8
Investeringsgodeindustri	+ 10	+ 2	+ 15	+ 11
Mellemproduktindustri	+ 8	+ 5	+ 9	+ 4
Forbrugsgodeindustri	+ 12	+ 4	+ 11	+ 5

Investeringsgodeindustrien. I 3-måneders perioden marts-maj 1978 steg omsætningen målt i løbende priser med 10 pct. i forhold til året før. Omsætningsfremgangen for hjemmemarkedet var 12 pct., mens eksportmarkedet kun steg 8 pct. Stigningen i ordreindgangen og ordrebeholdningen på henholdsvis 15 pct.

og 11 pct. dækker ligeledes over en væsentlig større fremgang for hjemmemarkedet end for eksportmarkedet.

Mellemproduktindustriens fremgang i ordreindgangen på 9 pct. dækker over en fremgang for eksportmarkedet på 11 pct. og for hjemmemarkedet på 8 pct. Stigningen i ordrebeholdningen på 4 pct. stammer fra en tilbagegang i ordrebeholdningen for eksportmarkedet på 2 pct. og en fremgang for hjemmemarkedet på 9 pct.

Forbrugsgodeindustrien. I modsætning til investeringsgodeindustrien har stigningen i såvel omsætning som ordreindgang og ordrebeholdning for forbrugsgodeindustriens vedkommende været større for eksportmarkedet end for hjemmemarkedet. Omsætningsfremgangen på 12 pct. i løbende priser dækker over en stigning for eksportmarkedet på 13 pct. og for hjemmemarkedet på 11 pct. Ordreindgangen for eksportmarkedet er steget med 12 pct. og for hjemmemarkedet med 10 pct., mens ordrebeholdningen ligger 16 pct. højere for eksportmarkedet og 8 pct. lavere for hjemmemarkedet.

Nedenstående tabel viser industriens ordre- og omsætningssituation for de enkelte industribrancher i perioden februar-april 1978.

Industriens ordre- og omsætningssituation: Brancher - årlig ændring i procent februar-april 1978 i forhold til februar-april 1977

	Omsætning (lb. priser)	Omsætning (mængde)	Ordreindgang	Ordrebeholdning
Nærings- og nydelsesmiddelindustri	+ 9	- 2	+ 6	+ 6
Tekstil, beklædning- og læderindustri	- 3	- 8	+ 7	- 2
Træ- og møbelindustri	+ 4	- 4	+ 7	+ 21
Papir- og grafisk industri	+ 17	+ 16	+ 20	+ 5
Kemisk industri	+ 5	+ 4	+ 5	+ 3
Sten-, ler- og glasindustri	+ 8	- 1	+ 7	+ 34
Jern- og metalværker og støberier	+ 4	+ 11	- 8	- 12
Jern- og metalindustri excl. skibsværfter	+ 4	- 3	+ 10	+ 8
Anden industri	+ 12	+ 7	+ 3	+ 5

Arbejdsløshedssituationen. Det gennemsnitlige antal registrerede ledige omfattende fuldt- og deltidsforsikrede samt ikke-forsikrede blev for maj 1978 opgjort til 174.200 svarende til 8,1 pct. af det samlede antal lønmodtagere. Den sæsonkorrigerede ledighedsprocent lå i maj 1978 på 8,5 pct., mens den i marts 1978 var 8,9 pct.

Ifølge Danmarks Statistik's arbejdsformidlingsstatistik var antallet af nyanmeldte ledige pladser (der har stået ubesat mindst 1 uge) 1.691 ved udgangen af juni 1978. For månederne april-juni 1978 var antallet af ledige pladser i gennemsnit 16 pct. større end året før.

Beskæftigelsen. Industrien beskæftigede ved udgangen af marts 1978 262.200 arbejdere og 100.600 funktionærer. I forhold til marts 1977 var antallet af arbejdere faldet med 3,5 pct. og antallet af funktionærer med 0,1 pct. Antallet af beskæftigede arbejdere og medarbejdende mestre ved bygge- og anlægsvirksomhed lå i februar 1978 på 146.900 personer mod 144.600 i februar 1977.

Danmarks Statistik har pr. 11. januar 1978 opgjort personaleforbruget i den offentlige sektor. Antallet af beskæftigede - omregnet til fuldtidsbeskæftigede - var i januar 1978 594.728 mod 570.233 i januar 1977 svarende til en stigning på 4,3 pct. Antallet af kommunalt ansatte har været kraftigst stigende, idet antallet af fuldtidsbeskæftigede er steget med knapt 20.000 til 331.100 svarende til 6,4 pct. Antallet af fuldtidsbeskæftigede i staten og »tilskudsområderne« er steget med henholdsvis 1,4 pct. og 2,9 pct. til 186.200 og 77.400.

Betalingsbalance og udenrigshandel

Ifølge Danmarks Statistik's foreløbige opgørelse af betalingsbalancen overfor udlandet for 1. kvartal 1978 har der været et underskud på den løbende balance på 2,9 mia. kr., hvilket er 75 mio. kr. mere end i 1. kvartal 1977.

Betalingsbalancens løbende poster 1. kvartal 1978

	Indtægter	Udgifter	I alt
	Mio. kr.		
Eksport (fob) / import (fob)	15.235	19.105	- 3.870
Søtransport	2.475	1.745	730
Rejser	855	1.070	- 215
Øvrige varer og tjenester	2.330	1.205	1.125
De europæiske Fællesskaber	1.440	580	860
Renter, udbytter o.lign.	520	1.760	- 1.240
Ensidige overførsler	70	355	- 285
I alt	22.925	25.820	- 2.895

Betalingsbalancens nettoposter viste i 1. kvartal 1978 i forhold til 1. kvartal 1977 en forbedring i varehandlen (fob) på 495 mio. kr. og i posten øvrige varer og tjenester på 105 mio. kr., mens der var mindre indtjening på såvel søtransport som EF på henholdsvis 65 og 170 mio. kr. og øgede udgifter til rejser på 105 mio. kr. og til ensidige overførsler på 5 mio. kr. Den største stigning i udgifterne kom imidlertid fra posten renter, udbytter o.lign., som med et underskud på 1,2 mia. kr. var 36 pct. højere end i 1. kvartal 1977. Det er den kraftigt stigende udlandsgæld, der sætter sine spor. Danmarks samlede nettogæld til udlandet er blevet mere end tredoblet i perioden 1970 til 1977, og steg fra ultimo 1976 til ultimo 1977 fra 38,5 mia. kr. til ca. 51 mia. kr.

Betalingsbalanceunderskuddet i 1. kvartal 1978 blev hovedsageligt finansieret ved offentlig kapitalimport på i alt 3,4 mia. kr., mens den registrerede pri-

vate kapitalimport kun blev på 436 mio. kr. Danmarks internationale likviditet blev forøget med 1,5 mia. kr.

Hvad udenrigshandelen angår, har Danmarks Statistik opgjort handelsbalanceunderskuddet for januar til maj 1978 til 6.855 mio. kr., hvilket er 1.293 mio. kr. mindre end i samme periode 1977. Den usædvanligt gode høst i 1977 og de stigende priser på landbrugsvarer har betydet, at fremgangen i eksporten og faldet i importen af landbrugsvarer alene har bidraget med en forbedring af handelsbalancen på 1,8 mia. kr. i årets første fem måneder sammenlignet med samme tidsrum sidste år.

Handelsbalancen

	Import		Eksport		Merimport	
	1977	1978	1977	1978	1977	1978
	Mio. kr.					
Januar	6.274	6.579	4.464	4.744	1.809	1.835
Februar	6.072	6.334	4.832	5.328	1.240	1.006
Marts	7.721	6.947	5.684	5.243	2.038	1.704
April	6.176	6.456	4.922	5.386	1.254	1.070
Maj	6.382	6.715	4.575	5.475	1.807	1.240
JANUAR - MAJ	32.624	33.031	24.476	26.176	8.148	6.855
Juni	7.074		5.186		1.888	
Juli	5.535		3.992		1.543	
August	6.670		4.828		1.842	
September	7.068		5.332		1.736	
Oktober	6.736		5.385		1.350	
November	7.120		5.638		1.482	
December	6.810		5.599		1.212	
ÅRET I ALT	79.637		60.436		19.201	

Importen lå januar-maj 1978 1,3 pct. højere end i de tilsvarende måneder året før. Foruden et fald i vareimporten til anvendelse indenfor landbrug og gartneri på 18,4 pct., faldt importen af brændselsstoffer m.v. med 7,9 pct. Importen af varer til anvendelse i byerhvervene samt importen af maskiner til andet kapitaludstyr steg ca. 4,5 pct., mens importen af forbrugsvarer kun steg 2,2 pct. Størst var stigningen i importen af transportmidler med 16,6 pct., hvilket bl.a. skyldes kraftig stigning i importen af skibe.

Eksporten lå i årets fem første måneder 6,9 pct. højere end i samme periode året før. Landbrugseksporten steg med 25,8 pct., mens industrieksporten excl. skibe og fly steg med 7,0 pct.

Eksporten af skibe og fly faldt fra 1,4 mia. kr. til knapt 400 mio. kr. Fordelt på landegrupper har udviklingen i eksporten været uensartet. Eksporten til EF-landene er således steget med 19,7 pct. for perioden januar-maj 1978 i forhold til samme periode året før, mens den er faldet med 3,4 pct. til EFTA-landene, hvilket især skyldes en eksporttilbagegang på 9,2 pct. overfor det svenske marked.

Forbrug og investering

Danmark Statistik's detailomsætningsindeks viste for perioden januar-april 1978 en fremgang i løbende priser på gennemsnitlig 9,5 pct. i forhold til samme periode 1977. Set over samme tidsrum viste indekset målt i mængder og sæson-korrigeret et fald på 2,1 pct. fordelt med en stigning på 0,9 pct. på nærings-og nydelsesmidler, mens omsætningen af beklædning m.v. og »andre forbrugsvarer« faldt med henholdsvis 7,6 pct. og 7,4 pct.

Antallet af nyregistrerede biler lå i forhold til samme periode året før i perioden december 1977-februar 1978 26,5 pct. lavere, mens faldet for perioden marts-maj 1978 kun var på 4,7 pct.

Den generelle økonomiske afmatning har lagt en dæmper på investeringslysten. De forskellige indikatorer for udviklingen i erhvervsinvesteringerne tyder på et mindre fald i industriinvesteringerne i begyndelsen af 1978, hvorimod landbrugsinvesteringerne er steget. Importen af maskiner og andet kapitaludstyr lå således i januar-maj 1978 målt i mængder 1 pct. lavere end i samme periode 1977. Rundt regnet samme fald har der målt i mængder været i investeringsgodeindustriens omsætning (exl. skibsværfter m.m.) på hjemmemarkedet i årets første fire måneder.

I 1. kvartal 1978 blev der påbegyndt 895.100 m² erhvervsbyggeri, hvilket er 2,6 pct. mere end i 1. kvartal 1977. Påbegyndelserne af fabrikker og værksteder lå 7,3 pct. lavere.

Antallet af nyregistrerede vare- og lastbiler lå i januar-maj 1978 36,9 pct. lavere end i 1977.

Hvad boligbyggeriet angår, blev der i månederne januar-maj 1978 fuldført 13.192 lejligheder eller 7,2 pct. færre end i samme periode året før. Antallet af påbegyndte lejligheder lå i samme periode 4,2 pct. højere end i 1977.

Pris- og lønudviklingen

Prisindeks

	Råvare- prisindeks		Engros- prisindeks		Forbruger- prisindeks		Månedss- prisindeks	
	1977	1978	1977	1978	1977	1978	1977	1978
	1968 = 100 ¹⁾		1968 = 100		1964 = 100		Jan. 75 = 100	
Januar	287	298	203	216	259,9	292,7	117,5	128,2
Februar	291	295	204	218	260,0	294,1	117,5	128,9
Marts	296	294	207	219	263,8	296,0	119,0	129,6
April	306	295	210	219	266,5	297,1	119,8	130,1
Maj	307	295	211	220	270,4	299,7	122,4	132,0
Juni	306		213		271,8		122,9	132,3
Juli	302		212		273,6		123,5	
August	305		211		276,1		124,5	
September	310		213		279,0		125,5	
Oktober	309		214		288,7		126,6	
November	306		215		291,2		127,9	
December	305		217		291,6		128,0	

¹⁾ 1977-vægte

Råvareprisindekset var i maj 1978 3,9 pct. lavere end i maj 1977 og uændret i forhold til februar 1978. I perioden februar-maj 1978 er priserne på rå kaffe faldet med 10 pct. og på gruppen brændsel m.v. med 1 pct., mens jern- og stålpriserne er steget med 2 pct.

Engrosprisindekset steg i perioden februar-maj 1978 med 0,9 pct. og lå i maj 1978 4,3 pct. højere end i maj 1977. Engrosprisindekset for produktionsmidler lå i maj 1978 3,2 pct. højere end i maj 1977, mens engrospriserne for forbrugsvarer i samme periode steg med 0,5 pct. I perioden februar-maj 1978 er engrospriserne på produktionsmidler steget med 2,3 pct., mens priserne på forbrugsvarer er faldet med 1,4 pct. Fordelt efter oprindelse viser de danske varer prisstigninger fra maj 1977 til maj 1978 på 5,4 pct., mens de importerede varer kun er steget med 2,3 pct.

Forbrugerprisindekset blev for maj 1978 er opgjort til 299,7, hvilket er 10,8 pct. højere end i maj 1977. I perioden februar til maj er forbrugerpriserne steget med 1,9 pct. svarende til en årlig vækst på 7,8 pct., hvilket er en noget kraftigere prisstigningstakt end i den foregående 3-måneders periode.

Månedsprisindekset lå i juni 1978 på 132,3, hvilket er en stigning på 7,6 pct. i forhold til juni 1977. I 1. halvår 1978 er månedsprisindekset steget med 3,4 pct. svarende til en årlig vækstrate på 6,9 pct. Gruppen varer og tjenesteydelser er i 1. halvår 1978 steget med 3,0 pct., mens boligudgifterne er steget med 4,7 pct. Indenfor gruppen varer og tjenester er fødevarerpriserne steget med 2,5 pct., underholdning og ferie m.v. med 5,2 pct., brændsel og belysning er steget med bare 0,8 pct., mens drikkevarerpriserne er faldet 4,9 pct.

Lønudviklingen. Timelønsindekset for industriens arbejdere lå i marts 1978 13,0 pct. højere end i marts 1977, mens månedslønsindekset for industriens funktionærer i samme periode steg med 8,9 pct. Den største procentvise stigning i industriarbejdernes løn blev registreret indenfor papir- og grafisk industri med 16 pct., mens indekset for nærings- og nydelsesmiddelindustrien samt sten-, ler- og glasindustrien steg med 14 pct. Lavest var stigningen indenfor jern- og metalindustrien med 11 pct. og indenfor råstofudvinding med 10 pct.

Lønstatistikken for de statsansatte viser ifølge Danmarks Statistik's foreløbige opgørelse en stigning i den gennemsnitlige årsløn på 7,3 pct. i 1977 i forhold til 1976.

Anne-Katrine Pilegaard
20/7 1978